

Milieu en Co2 Programma c.q.
het plan van aanpak 2019

ICS Groep

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Strategische milieu en Co2 reductie doelstellingen	3
Milieu en CO2-reductie doelstellingen 2019	3
3. Energie management plan / Plan van aanpak 2019	5
4. Milieu programma / Plan van aanpak 2019.....	7

1. Inleiding

Voor u ligt het milieu en Co2 programma c.q. het Plan van Aanpak, waarin zowel de doelstellingen vanuit ISO14001 milieumanagementsysteem als wel vanuit de Co2 prestatieladder worden beschreven. Daarnaast zijn de taakstellingen in de vorm van concrete projecten, acties en de verantwoordelijken en de benodigde middelen omschreven. Dit laatste vormt het plan van aanpak voor ICS Groep. Bij het bepalen van de doelstellingen is gebruik gemaakt van de maatregellijst SKAO om het ambitieniveau te bepalen ten opzichte van de sector.

ICS Groep zoekt structureel naar mogelijkheden om haar producten en diensten verder te verduurzamen. Gerichte keuze van materialen en middelen, beperking en beheersing van afvalstromen en zorgvuldige monitoring, analyse en reductie van Co2 emissies binnen de organisatie zijn geïntegreerde onderdelen van onze bedrijfsvoering.

2. Strategische milieu en Co2 reductie doelstellingen

De belangrijkste doelstelling om de negatieve impact op het milieu te reduceren, is om uiteindelijk te komen tot een andersoortige totstandkoming en planning van inzetten. Hierdoor zal een significante vermindering van Co2 uitstoot ontstaan. Deze laat zich echter nog lastig of niet kwantificeren.

Milieu en CO2-reductie doelstellingen 2019

ICS Groep heeft voor 2019 de onderstaande milieu en Co2 reductie doelstellingen.

Doelstelling scope 1:

1% reductie per jaar kg CO2 per gereden km.

ICS reduceert haar Co2 uitstoot op met name de volgende punten:

Wagenpark

- Schoner wagenpark.
- Optimaliseren logistiek/minder kilometers rijden.
- Minder gasverbruik ten behoeve verwarming.
- Stimuleren van zuinig rijden d.m.v. e-Driver.
- Stimuleren van het 'nieuwe rijden' d.m.v. e-Driver.
- Ontwikkelen management informatie m.b.t. brandstofverbruik.
- Verhoging bewustzijn medewerkers middels nieuwsbrief.

Gas

- Energiescan per vestiging overwegen
- Op basis van energiescan bekijken welke maatregelen mogelijk zijn
- Onderzoeken in gebruik name nieuwe ketel / thermostaat
- Minder gasverbruik ten behoeve verwarming
- Verhoging bewustzijn medewerkers middels nieuwsbrief.

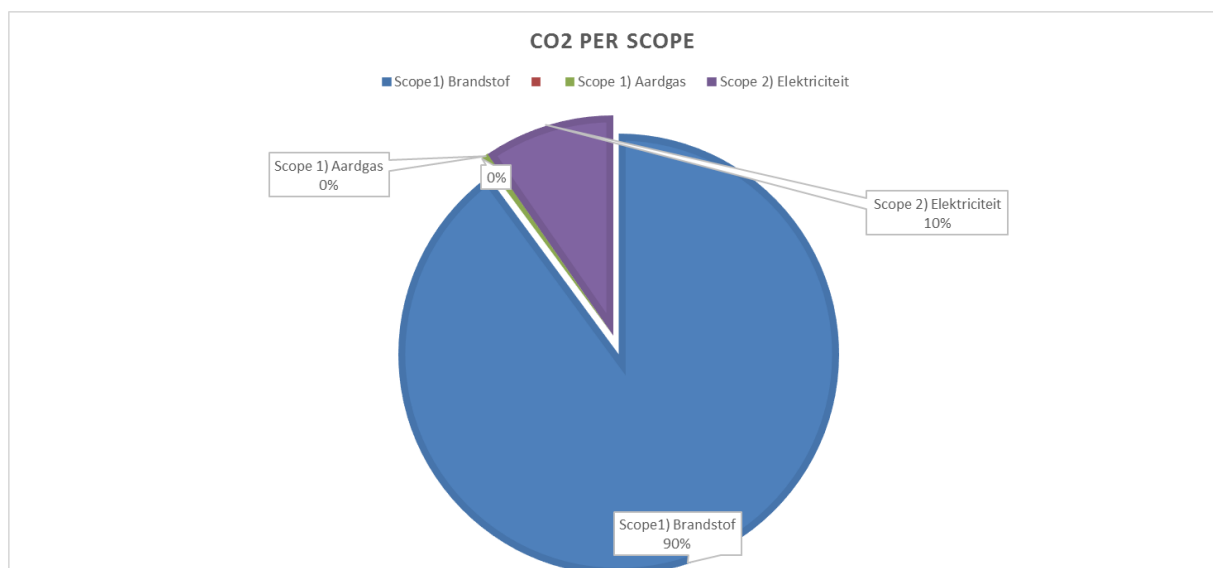
Doelstelling scope 2:

ICS heeft als doelstelling om in 2019 de uitstoot van scope 2 emissies met 0,5% (ton CO₂) per jaar per FTE te reduceren voor de kantoren Eindhoven en Wijchen ten opzichte van het referentiejaar 2015.

ICS reduceert haar Co₂ uitstoot op met name de volgende punten:

Elektra

- Onderzoeken zonnepanelen kantoor Eindhoven.
- Onderzoeken LED verlichting kantoor Wijchen.
- Verhoging bewust zijn medewerkers middels nieuwsbrief.

3. Energie management plan / Plan van aanpak 2019

Scope 1	Geschatte Co2 reductie 2019	Project verantwoordelijke	Deadline	Investerings & Middelen
<u>Aardgas</u> Als onderdeel van reductiedoelstelling in scope 1 gaan we per 2019 het aardgas per m3 kantoor inhoud bijhouden, zodat wij de trend van het verbruik in de gaten kunnen houden en daarop de reductiedoeltellingen van 2020 kunnen formuleren.	Nog nader te bepalen	Roel Clevers & Romy Waterman	12/2019	Geen
Energiescan per vestiging (Bepalen Energielabel gebouw Eindhoven) Sluit aan bij de maatregellijst SKAO Het gemiddeld Energielabel van gebouwen is niet bekend, of is E, F of G.	Niet bekend	Romy Waterman	07/2019	Een bureau inschakelen (offerte nog aan te vragen). Alleen van toepassing op gebouw Eindhoven. (i.v.m. overdracht dossier en verhuizing kantoor doorgeschoven)
Onderzoeken mogelijkheden aanschaf nieuwe ketel / thermostaat locatie Eindhoven. Nieuwe ketel realiseren.	0.1%	Albert van Dongen	06/2017 Afgerond 06/2019 Albert	ICS stookt alleen gas in trappenhall, de rest is doormiddel van circulatie. In 2019 wordt er een nieuwe ketel gerealiseerd.
Stimuleren van zuinig rijden en het 'nieuwe rijden', doelstelling toename 10% omzet per gereden kilometer (de overige 10% chauffeurs een opleiding laten volgen). Sluit aan bij de maatregellijst SKAO Minstens 90% van de chauffeurs (auto & busje) heeft (online of praktijk) cursus het Nieuwe Rijden gevolgd en krijgt elke 5 jaar opfriscursus.	0.5%	Romy Waterman	Continu	e-Driver

<u>Schoner wagenpark</u> De keuze voor energiezuinige auto's stimuleren via lease reglement (aanschaf Kia Hybride Niro voor SR Zoetermeer en elektrische VW golf bij Loosdrecht). Gemiddelde CO2-uitstoot van het wagenpark personenauto (opgave fabrikant) is minder dan 95 gr/km.	1% 0.25%	Berry Pijnappels	Continu 11/2019	Alleen zakelijk scope 2. Woon- werk en privé gebruik scope 3 niet van toepassing.
Ontwikkelen management informatie m.b.t. brandstofverbruik verhoging bewustzijn medewerkers middels nieuwsbrief. (Monitoring brandstofgebruik en 3-maandelijkse terugkoppeling naar bestuurders).	0.5%	Romy Waterman	Continu	e-Driver
<u>Optimaliseren logistiek</u> Optimaliseren van de logistiek / beter plannen / minder kilometers rijden. 10% meer omzet per gereden kilometer in 2020 t.o.v. 2015.	5%	Planning	2020	
Keurmerk Veilig en Duurzaam op weg niveau 2 behalen door op de kennistestscore Verkeersinzicht >70% te scoren.	Niet bekend	Allen met bedrijfsauto	12/2019	e-Driver
Keurmerk Veilig en Duurzaam op weg niveau 3 behalen in 2020 door een deelnamepercentage van >65%, kennistestscore Verkeersregels van >75% en kennistestscore Verkeersinzicht van >75% te behalen.	Niet bekend	Allen met bedrijfsauto	12/2020	e-Driver

Scope 2	Geschatte Co2 reductie 2019	Project verantwoordelijke	Deadline	Investerings & Middelen
Bepalen Energielabel gebouw Eindhoven. Sluit aan bij de maatregellijst SKAO Het gemiddeld Energielabel van gebouwen is niet bekend, of is E, F of G.	Niet bekend	Romy Waterman	07/2019	Een bureau inschakelen (offerte nog aan te vragen). Alleen van toepassing op gebouw Eindhoven.
Overstap naar 100% groene stroom op locatie Wijchen	Niet bekend	Albert van Dongen	12/2019	Gebouw Wijchen zal op groene stroom overgaan
Installatie LED verlichting kantoor Wijchen	Niet bekend	Albert van Dongen	12/2019	LED installatie

4. Milieu programma / Plan van aanpak 2019

Nr.	Milieu programma	Status	Verantwoordelijke personen
1	Digitaliseren: Doorontwikkeling LEVIY (periodiek plannings, DKS/Checklist planning, indiensttreding, koppeling AMC etc.)	Alle RM en OL zijn voorzien van tablet. Verder continu proces zolang LEVIY in ontwikkeling is.	Romy Waterman
2	Digitaliseren: Doorontwikkeling Nocore (Nocore Online, werkbonden, glasbonden etc.)	Continu proces zolang Nocore in ontwikkeling is.	Roel Clevers
3	Digitaliseren: Doorontwikkeling Offerte tool (finetunen)	Continu proces	Pia Mulder
4	Het reduceren van gebruik van plastic bekertjes door koffiemokken aan te schaffen met ICS logo erop.	Er zijn koffiemokken aangeschaft met ICS logo het gebruik hiervan moet nog meer gestimuleerd worden	Bart van der Sluijs Romy Waterman
5	Het aanschaffen van houten roer staafjes i.v. plastic.	Er zijn houten roer staafjes aangeschaft en er wordt geen plastic meer besteld.	Bart van der Sluijs Albert van Dongen
6	Onderzoeken gebruik van LED verlichting kantoor Wijchen	Onderzoek loopt	Albert van Dongen
7	In overweging nemen vervanging ketel, plaatsing warmtepomp, plaatsing zonnepanelen.	Loopt: ICS stookt alleen gas in trappenhallen, de rest is doormiddel van circulatie. In 2019 wordt er een nieuwe ketel gerealiseerd.	Bart van der Sluijs Albert van Dongen
8	Hergebruik van af te voeren papier bevorderen. Jaarlijkse mail rondsturen m.b.t. instelling dubbelzijdig printen aangeven. Overwogen wordt om de instelling op de printer te wijzigen.	Reminder verstuurd d.d. 31-05-2019	Romy Waterman
9	Volgende investering: zuinigere hogedrukreinigers.	Vertraagd door dossieroverdracht. Zodra de levensduur van de HD verloopt en vervangen moet worden zal deze vervangen worden door een energiezuinige HD. Er is inmiddels wel al een zuinigere auto aangeschaft en een hybride auto (beide voor de specialistische reiniging Zoetermeer).	Haico Klerks
10	Voortzetting overgang microvezel vloersysteem, waardoor minder reinigingsmiddel gebruikt hoeft te worden.	Maximaal inzetten op microvezel, toezicht op gebruik van doseerdoppen, leveranciers dwingen om beleid te voeren voor reductie van verpakkingsmateriaal. Continu proces.	Haico Klerks BOMA
11	Het gebruik van de <i>niet</i> ECO label 'Greenspeed' producten met 10% verminderen, plus het verder zoeken naar systemen om het verbruik van	'Greenspeed' is een middelen lijn in het assortiment die voorzien is van een ECO label en dus 100% duurzaam. Continu proces.	Haico Klerks BOMA

	reinigingsproducten met name gevaarlijke stoffen te verminderen.		
12	Volgende investering stillere machine	Lopen gesprekken met leverancier Karcher en BOMA	Haico Klerks
13	Jaarlijkse keuring TI (van Hout) herhalen. Keuring uitgevoerd in januari 2015, 27 oktober 2016 en 21 augustus 2017.	Keuring is uitgevoerd d.d. 14-06-2018	Albert van Dongen
14	Bevorderen dag-schoonmaak t.o.v. nachtschoonmaak. De klant moet uiteraard wel mee kunnen / willen werken.	Continu proces.	Romy Waterman
15	Alleen plastic afval van de verfblikken, geen overige plastics meer.		Haico Klerks
16	Grond afdekken door speciale doeken waardoor vervuiling wordt opgevangen.	Grond afdekken door speciale doeken waardoor vervuiling wordt opgevangen = gerealiseerd.	Haico Klerks
17	% milieu gecertificeerde leveranciers doen toenemen. Debora Akihary voert een controle op aanwezige certificeringen uit. Doelstelling is het ontwikkelen van een ICS KVGM instructie.	Loopt, milieuverklaring wordt door onderaannemers ondertekend.	Debora Akihary Haico Klerks Martin Welker Romy Waterman
18	Bepalen reductiedoeltelling brandstof / waarschijnlijk minus 1% t.o.v. referentiejaar en starten monitoring.	Dit gaan we aanjagen middels e-Driver, bewustwordingssystematiek. E-Driver zorgt ook voor vermindering van gereden kilometers. Keuze elektrische auto's laten meewegen bij vervanging wagenpark. Installatie oplaadpaal elektrische auto's op eigen parking. Vertraagd door wijziging KAM functie.	Romy Waterman Martin Welker
19	Bewustwording bij onze medewerkers	Continu proces d.m.v. ICS Update, GLANS en social media kanalen.	Romy Waterman
20	Afschaffing van plastic Chaudfontaine water flesjes.	Gerealiseerd sinds 11 juni 2019.	Albert van Dongen
21	Meer groen op kantoor. Een goede luchtkwaliteit verbeterd de werkomstandigheden. Planten geven niet alleen sfeer aan een ruimte ze absorberen daarnaast als geen ander luchtvervuiling en verhogen het zuurstof gehalte in de lucht	Ontvangstruimte van ICS Eindhoven wordt verbouwd en daar komt een groen volledige groen wand bij binnenkomst.	Bart van der Sluijs.